

VEHVILÄINEN SANNA (2001) Neuvon pidättäminen neuvonpyynnön jälkeen - merkkejä ohjauksellisuudesta ja itseohjautuvuus-ihanteesta keskustelussa.

● Artikkelini käsittelee ohjaavan koulutuksen yksilöohjauksessa esiintyvää vuorovaikutusilmiötä, joka kytkeytyy pyrkimykseen rohkaista opiskelijan aktiivisuutta keskustelussa ja huolehtia vuorovaikutuksen opiskelijälähtöisyydestä. Käsittelemäni keskusteluilmiö on osa laajempaa tutkimusta, jossa olen keskusteluanalyysin keinoin kartoittanut tämän aikuiskoulutuksen kohtaamisen keskustelurakenteita, toimintoja ja keinoja. Olen etsinyt niitä systemaattisia vuorovaikutuksen tapoja, joilla kahden ihmisen välisestä kohtaamisesta tehdään juuri ohjausta, erityisen ohjaavan työvoimakoulutuksen ympäristön osana.

Artikkeli käsittelee tilanteita, joissa opiskelija on pyytänyt ohjaajalta neuvoa tai ratkaisua ongelmaansa, mutta ohjaaja ei anna neuvoa heti, vaan "pidättää" sitä. Sen sijaan hän muokkaa keskusteluympäristöä niin, että opiskelija päätyy vastaamaan kysymyksiin, joiden avulla hänen omat ratkaisuideansa houkutellaan esiin. Ohjaaja pääsee pois ratkaisuntarjoajan paikalta ja opiskelija saa lopulta kuulla neuvon, jonka aineksina ja vertailukohtana ovat hänen omat ideansa.

Selvitän tämän keskustelurakenteen dynamiikkaa, paikkaa vuorovaikutuksessa sekä sen seurauksia. Pohdin millä erityisillä tavoilla tällainen keskustelurakenne kytkeytyy ohjaukseen ja sen tavoitteisiin ja orientaatioihin.

VEHVILÄINEN SANNA (2001) Withholding advice after request for advice - promoting self-directedness in conversation

● This article examines counselling interaction in careers training. Careers training aims at enhancing the students' life planning, finding employment possibilities and facilitating self-directedness. The article presents a part of a study that applies conversation analysis to recorded counselling encounters, examining in detail how counselling encounters are carried out as conversations and what interactional patterns are used to shape the interaction according to central counselling principles.

Here I examine sequences where the student requests advice or solution to a problem. Instead of giving it, the counsellor withholds the expected response, and uses questioning to elicit the student's own ideas on possible solutions. The advice is given only after that, grounding it in these ideas. Thus, the counsellor avoids taking the position of a solution-provider, activates the student in solving the problem, and maintains the possibility to evaluate the student's ideas. I discuss the dynamics and consequences of this interactional pattern in relation to the aims of counselling.

Aikuiskasvatus 3/2001, Vol. 21